

В

науково-художній часопис

В

О

Г

О

В

И

Ш

А

2018 рік, число 15 (89)

Мазунчик, який став героєм

Про дитинство Василя Стуса
(До 80-річчя Поета)

Василь Стус народжений на самісінький Свят-вечір, 6 січня року Божого 1938-го (записали, щоправда, не 6, а 7-го: і Бог, і церква під заборону, то щоб той Свят-вечір дитині бідою не обернувся!), в невеличкому напів-степовому селі Рахнівка на Вінниччині. Народжений, як за тодішніми мірками, в сім'ї куркулів — роботящих українських поляків Ілини та Семена Стусів. Василько — їхня пізня четверта дитина, мізинчик... Здавалося б, жити й радіти, аж ні — їм, після конфіскації майна й вимушеного вступу в колгосп, ще й арештами погрожують. Мусять батьки тікати з села, наче біблійні Йосип та Марія... Донбаське місто, в якому вдалося зачепитись родині Стусів, не зовсім і місто: так собі, кілька робітничих селищ довкола металургійного заводу. Колись воно звалось Юзівка, в майбутньому стане Донецьком, тепер, за Василевого дитинства, — Сталіно. Але без смутку не обійшлося. Бо від менінгіту догоряла в лікарні, мов свічечка, їхня старша сестричка, відмінниця-восьмикласниця Палазя. Це сталося у травні 1941 року. А ще за місяць почалася друга світова війна.

Малий Василько ще більше переконався в тому, що життя — сумне. Але він малий, і так хочеться ще тому життю порадіти! Зрештою, він і сам нехотючи став розрадою для мешканців бараку. Симпатичне карооке хлоп'я в усіх викликало симпатію. І такий він ласкавий, такий же милий! Мамин і татів мізинчик-мазунчик! «Подільська земля просто дала світові ще одну людину з крицевим характером, який змалку гартувався в умовах вільного й свавільного Донбасу, де не відстоювати право на власну інакшість означало або стати відступником, або — предметом постійних кпнів однолітків», — скаже Дмитро Стус у своїй глибокій книжці про батька «Василь Стус: життя як творчість».

Василько й справді вже змалку готовий відстоювати себе та свою «інакшість». І цьому сприяє і його далека покинута рідна земля, і міцне селянське коріння, і — донбаська вольність та відчайдушність. А ще те, що тато-мама й тут шанують рахнівські звичаї і розмовляють лиш рідною мовою — такою живою, слова аж пахнуть!..

А 1944 року, як тільки втихла війна, люди кинулися займати городи... Отакого «городнього» дня і сталося біда. Підірвався на гранаті роботящий і мудрий Іванко... Проходив якраз мимо ярка, де пастушки розбирали міну...

Так Василько з Марусею zostалися удвох... «Горе так нас здружило, що одне без одного не могли бути, здається, ні хвилини», — згадає Марія, уже будучи шанованою вчителькою математики. Василь же, крім того, ще на крок підступив до висновку, який зробить аж у 4 класі: «Мамі — тяжко, татові — тяжко. О й мені має бути тяжко — аж доти, поки татові й мамі не стане легше, аж доки всім людям на світі не стане легше жити».

На городах, скроплених кров'ю старшого братика, восени 1944 року копали картоплі. Мама Ілина, обвішавшись міш-

ками, уже й остерігалась брати дитину з собою в поле. Щодня вирушала сама, ще на світанку. Василькові тільки наказувала:

—Тебе лишаю за хазяїна! Сиди коло хати, нікуди не йди!

А як сидіти? Нудно. Читати хлопчика ще Іванко навчив. Василько вже всього Марусиного букваря перечитав! Од мами напам'ять давно й легко попере-хлював геть усі пісні... Газети вдома, які бачить, перечитує. Куди б податись? А он школа... Хоч одним оком поглянути, де там сусід-товариш Колька... Василько і сам не знає, як опинився в Кольчиному класі. І раз, і вдруге, і втретє... Ох, добре тут! Усе таке веселе! Розказують, що горя нема, що жити все краще і веселіше, адже про них дбає велика комуністична партія...

—Сиди ж мені, з хати ні ногою! — щоранку наказує Ілина й рушає на працю. А похолоднішало — ще й черевички ховає, щоб далеко ходити не смів. Але Василько вже чітко знає, куди йому йти. Так тривало, поки якимось його маму викликала вчителька. І запитала, чому її син ходить до школи босий.

—От чортяка малий! Рано ж йому ще! Нащо ж ви його приймаєте?! — вразилась мама.

—А я вам раджу пускати його! Молодчина він! Що не питаю — все знає! Хай ходить, ми його всім дітям за приклад ставимо!

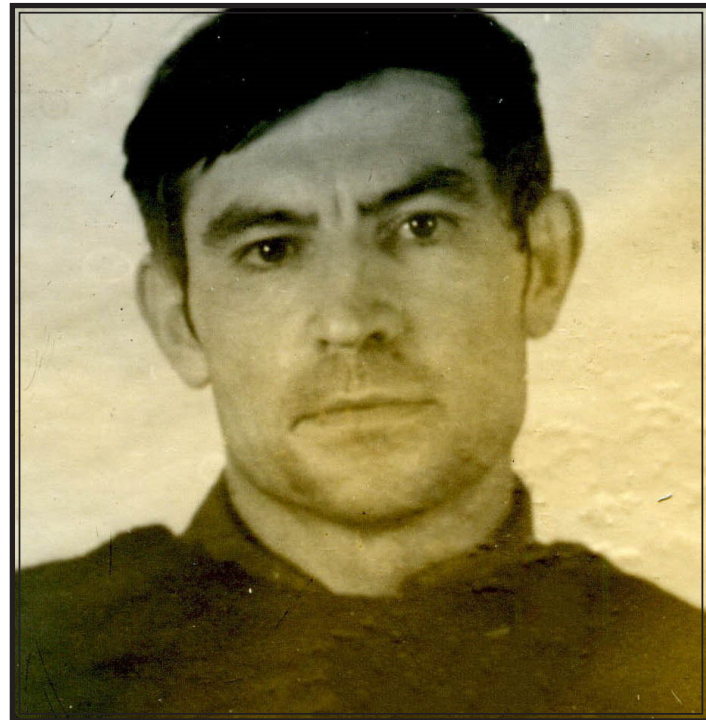
Так школа збагатилася унікальним, хоч і нижчим на голову од решти однокласників, учнем — Василем Стусом. Школа, звісно, російськомовна. У Сталіно лиш одна українська. Семен хотів, щоб діти навчались там, але ж — страх, як далеко! Втім, і її скоро закриють...

Нарешті роботящі Семенові та Ілинині руки і на новому місці узялися потроху зводити власний дім і стягуватись на власне господарство. Правда, тепер на заваді стала голодовка 1946-47 років, із її засухою, надмірними податками, післявоєнною розрухою.

Але залізни хлопчики не здаються. Щоб трохи забути голод, Василь із новою силою кинувся вчитись. Той важкелезний четвертий клас він закінчив не просто гарно, а вже — на «відмінно». Як і класи наступні.

Скільки Василь пам'ятає, мама завжди співала. Через пісню Василь осягав і красу мови: з усіма її відтінками, і багатством. Недарма у його віршах новими барвами заграють «старі» забуті слівця. А ще він творитиме й свої власні: «доброокий», «серцеокий», «рабована», «опазурились», «одзьобились»...

Через науку маминої пісні йому легко розуміти й красу музики, яку обожнюватиме все життя. За «похвальну грамоту» в 7 класі йому навіть куплять гітару. Василь навчиться грати й підбиратиме на ній навіть класичні речі. Адже з 8-9 класу полюбить класичну музику, почувши вперше її по радіо. Потім усе більше й більше відкриватиме її для себе усе життя.

Від мами перейняли й рішучість у вчинках. А ще — безмежну селянську, просто-таки волячу працьовитість. Недарма через роки Василь радитиме в листі вже своєму синові: «Краще вирішення проблеми геронтології (подовження життя) — не губити часу, а наповнювати його роботою, працею, зусиллям». Або звернеться йому в нечастих особистих розмовах: «Що активніше, щільніше ми наповнюємо час, то інтенсивніше й цікавіше живемо. Бувають миті, варті століть, а буває драглиста безсенсовість існування, що затягується на сотні років». Мовляв, життя Жанни д'Арк і наповненіше, й цікавіше за життя того, хто тільки й робив, що сидів перед телевизором чи грав у азартні ігри.

У родині Стусів дуже шанують маму. Мама — це святе. Але відкритись, погомоніти — із цим до тата Семена. Ота надмірна заповзятливість, чесність і совісність у молодого Стуса значною мірою саме від батька. При цьому тато Семен дуже лагідний. Все у нього ладком-ладком, усе мирно та спокійно. Так, як він, про свою сім'ю не дбає, ніхто.

Іще від тата Василь перейняв спрагу до вивчення мов. Василь досконало знатиме латинську, німецьку, англійську й французьку. Вивчатиме італійську, іспанську, польську, словацьку, чеську, білоруську, ідиш. Це при тому, що в інституті мужньо відповідатиме тільки українською.

Була ще одна краса, до якої Василька прилучив саме тато. Це — краса вечірньої кімнати, коли посеред столу лле світло настільна лампа. А довкола схилено три го-

лови: дві чорняві, Марусина й Василькова, і сива — татова. І тиша. Бо всі — читають. Кожен своє.

Ця краса зветься Літературою.

Проте зараз усе тільки починається, і Василь ще лиш дозріває до своєї Поезії, що її назве «покарою з покаром». Але вже тепер усвідомлює, що мало писати красиві вірші, адже: «Поет — це людина. Насамперед. А людина — це насамперед добродій».

Найвищі, найсуворіші вимоги завжди матиме не до інших, а — до самого себе. А ще Василь поділяє думку Гете, що найшасливішою людиною можна вважати ту, котра виявить себе найсильнішою.

І він стане найсильнішим. Стане справжнім Героєм.

За словами Дмитра Стуса, його батько не лише спромігся поєднати західні модерні взірці з рідною знехтуваною традицією, а й зумів жити так, що його творчість стала життям, а саме його життя — творчістю. «Хто знає, читачу, який більший з його подвигів: вірші, життя чи смерть?» — мовби доповнює цю думку поетів «колеґа» — в'язень Василь Овсієнко.

Ціною власного життя він здобував право України, української культури на власний голос, на самовизначення і майбутній розквіт.

Планеті він залишив безсмертні вірші. А кожному з нас — право бути Людиною.

Марина Павленко

**В гостях у
нашої
випускниці**

Приємно, коли випускники факультету української філології не лише стають добрими фахівцями і здобувають повагу своїх колег-учителів, але й не забувають про своїх колишніх викладачів. Серед таких – наша випускниця Аліна Чернівська (тепер Гурова). Колись вона була розумною і старанною студенткою, тепер нею не нахваляться вчителі й учні в Подільській ЗОШ. Сама ж Аліна зізнається, що пам'ятає всіх викладачів, і серед них – Марину Степанівну Павленко. Власне, Марину Степанівну вона й запросила на один зі своїх відкритих виховних заходів. Аліна Вікторівна продумала й підготувала все до найменшої дрібнички. Спочатку її учні продемонстрували ідеально відрепетирану виставу за її власною інтерпретацією «Домовичка». А потім ті ж таки учні, разом із вчителями-словесниками всього Маньківського району, які також прибули на дійство, уважно й зацікавлено слухали виступ Марини Павленко.

Розповідь її була традиційною: про «Домовичка з палітрою», про «Миколчині історії», про «Русалоньку із 7-В...», введена в програму 7 класу, про найновішу «Мою класночку дівчинку». Про зв'язки між поколіннями студентів Уманського педуніверситету, про колишні й нинішні його літературні таланти, про університетське літб'єднання імені Миколи Бажана, про Науково-методичний центр художньо-педагогічної творчості імені Степана Павленка, що діє при факультеті: Центр-бо якраз і досліджує таких творчих учителів, як Аліна Вікторівна... Відчувається, що діти шанують і люблять книгу: явний вплив їхньої улюбленої вчительки!

Після зустрічі була невимовна розмова, невеличка екскурсія школою, де з кожного кутка і з кожної стіни дивилися на гостей вироби й творіння рук Аліни Вікторівни. Було тепло й душевно. І радісно, що наші випускники – це такі ж наша гордість!

Наукові горизонти

Бути комунікабельними, ерудованими, відкритими до світу й до себе навчають наше студентство наукові конкурси, проекти, предметні олімпіади різних рівнів. Цьогоріч за підсумками I етапу VIII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка на обласний тур (м. Черкаси, 27 листопада 2017 р.) були делеговані Харенко Софія (студентка 32 гр.; наукові керівники: канд. філол. наук, доц. Тищенко Т. М., канд. філол. наук, доц. Лопушан Т. В.) і Тиховська Ірина (студентка 46 гр.; наукові керівники – канд. філол. н., доц. Розгон В. В., канд. пед. наук, доц. Маслюк К. А.), організаційно-методичний супровід яких під час поїздки здійснювала член журі Конкурсу Лопушан Тетяна Володимирівна. Харенко Софія – учасниця мовно-літературного конкурсу вперше, тому й вирішила набутий досвід і власні враження висвітлити на загал.

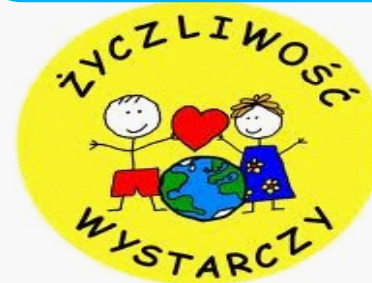

Найяскравіше враження, за словами студентки, справила зустріч-знайомство із письменником, перекладачем, публіцистом, доктором філологічних наук, професором Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького Василем Пахаренком, адже його дослідження стосовно феномена Шевченка є справді неординарними і зразковими. Щодо конкурсного завдання для студентів-філологів, на перший погляд, вони були нескладними, адже написання статті дискусійного характеру на тему «Світова велич Шевченка» дійсно є популярною темою.

Та особливістю цього Конкурсу є саме те, що потрібно висловити власну думку, утриматись від використання кліше та бути новатором. Міжнародний мовно-літературний конкурс імені Тараса Шевченка став для майбутніх учителів-словесників не лише перевіркою знань, творчих умінь, а й можливістю ознайомитися з перлиною наукових осередків ЧНУ імені Богдана Хмельницького – навчальною фольклорно-етнографічною лабораторією «Музей українського рушника» на базі Навчально-наукового інституту української філології та соціальних комунікацій. Цікава лекція студентів про проходження практики та збирання експонатів до музею завершила багатогранну й успішну подорож до міста Черкаси. Адже наші сподівання не були марними і ми здобули бажану перемогу – Диплом I ступеня в обласному етапі Конкурсу. Сподіваємося на подальші наукові здобутки та звершення.

**День
Доброзичливості**

21 листопада в Польщі святкують День Доброзичливості. У цей день кожен забуває про сварки, образи та злість. Саме людська доброзичливість і взаємопорозуміння здатні поселити у світі мир. Нині цей день відзначають у 180 країнах світу. Це свято гарного настрою, оптимізму та добра, коли дружнє «Привіт!» можна сказати навіть незнайомцеві. 21 листопада 2017 року викладач кафедри слов'янських мов та зарубіжної літератури Лукіна Лія Русланівна та студенти III курсу 33 групи факультету української філології теж долучилися до святкування Дня Доброзичливості (привітності). Лія Русланівна здійснила короткий експрес в історію зародження цього свята, наголосила, що ідея відзначення Дня доброзичливості («World Hello Day») зародилася у США у 1973 році за ініціативи братів Брайана та Майкла Маккормак як заклик до миру у відповідь на війну між Ізраїлем та Єгиптом. У Польщі ж ідею відзначати День доброзичливості чи привітності три роки тому підхопили саме у Вроцлаві, де доброзичливе ставлення не тільки до власних мешканців (давніх і нових), але й до туристів – невід'ємна частина його неповторної атмосфери. У вроцлавського свята є навіть свій символ – гном Добрячок. Він мешкає на ліхтарі поблизу фонтану, що на Ринку. Впізнаєте його за квіткою соняшника у руці. Добрячок великий оптиміст, веселий та радісний. Як і належить найдоброзичливішому серед красноплодків (так називають маленький люд поляки), завжди вітає перехожих усмішкою. До заходу активно долучилися студенти спеціалізації «Польська мова», які створили свою «Скриньку добрих побажань», до якої відправляли побажання для своїх найкращих друзів-одногрупників. Це зарядило студентів запальною енергією, позитивними емоціями та оптимізмом, тому що побажання існують для того, щоб створювати веселий настрій. Студенти переконалися, що бажати всього найкращого потрібно не лише з якогось приводу, а навіть просто так: для покращення настрою, як свого, так і іншої людини.

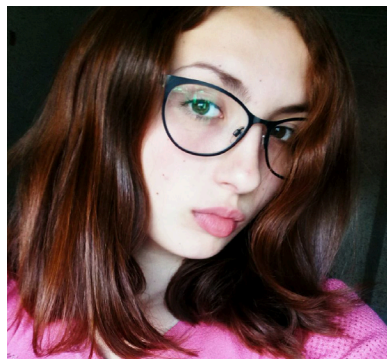

**Культура
туркменського народу**

17 жовтня 2017 року у рамках святкування Дня Незалежності Туркменістану кандидат філологічних наук, доцент кафедри слов'янських мов та зарубіжної літератури Осіпчук Г. В. провела виховний захід на тему: «Культура туркменського народу в сучасному світовому вимірі» для студентів III курсу факультету української філології. Викладач Осіпчук Г. В. здійснила короткий експрес в історію Туркменістану, акцентувала увагу на політичному устрої країни, системі релігії, деталізувала особливості економічного розвитку, вказала на стан розвитку промисловості та сільського господарства. До заходу активно долучилися студенти. Король Марина (32 група, факультет української філології) запропонувала цікаве та змістовне повідомлення про звичаї і традиції туркменського народу. Звернено увагу на визначальну особливість туркменських традицій: пояснювати та обґрунтовувати взаємини між людьми, підносити духовну цінність кожної окремої людини і народу взагалі. Харенко Софія (32 група, факультет української філології) запропонувала презентацію «Національний одяг Туркменістану». Відзначено, що поряд зі знаменитими килимами та вишуканими срібними прикрасами традиційний одяг – це чудовий пров'яз туркменського мистецтва і майстерності. Красиві предмети одягу робили не лише з тканини, виготовленої

вручну зі складною шовковою вишивкою, вони створювалися упродовж багатьох століть, щоб відповідати території, клімату та способу життя туркменського народу. Традиційні костюми репрезентують чітку гармонію між людьми і навколишнім середовищем. На кожен випадок життя в туркмен є свій одяг з певними елементами. Із мистецтвом проектування будівель та споруд, які формують просторове середовище для життя і діяльності туркменів, ознайомила Куян Дар'я. Вказано, що вся країна стала полігоном економічних, соціальних, містобудівних інновацій, символом яких є туркменська столиця – Ашхабад. Презентація «Архітектура Туркменістану» яскраво представляє нові тенденції у розвитку архітектури та містобудування цієї країни. З першими письмовими пам'ятками туркменської літератури та художніми творами сьогодення ознайомила присутніх студентка 32 групи факультету української філології Кулінеєва Анна. Її доповідь на тему: «Туркменська література» демонструє істотну рису туркменської літератури: тісний зв'язок з усною народною творчістю. Відзначено, що поряд з великими поетами у туркменів було багато так званих народних шахівів, часто неписьменних імпровізаторів. Основною метою заходу є привернення уваги українських студентів до традицій туркменського народу та продовження формування довіри між двома народами, що базуються на дотриманні основних прав і свобод людини.

**Творчість університетського літературного об'єднання
імені Миколи Бажана**

Софія Терлецька

***
Моя маленька кароока Умань,
Потоцької кохання золоте
Містечко Симоненка ніжних думань,
Й моє, таке інтимне та святе.
Давно існуєш, скільки пережито,
В обличчя пам'ятаєш всіх:
І тих, хто стомлено збирали жито,
І тих, що убивали для утіх.
Моє містечко, ніжності крило,
Величні красиви, вранішні
світанки!..
Мале дівча, що край води брело,
Малює візерунки вишиванки.

***
І наші гуманські новели
розтягнуть пси смердючих
смітників.
Куди ж нам, справді, до столиці?
Та й ти образить не хотів.
Дарма, полиш мерзенний пафос,
про долю й слово це «колись»
Бо відболіло, ненароком
й забуде те, у чім клялись.
Та й Умань справді не для пана:
таке собі - селом-село...
А що новели, що новели?
Було, та й добре, що було.

Наталія Кучеренко

***
Проквітнути, мов цвях, образу,
хай не стрягне у серці біль.
Ти мовчанням довів до сказу,
хоч очима наводив хміль.
Проквітнути, як серпень літо:
недожавши зо пів копи.
Адже скоро зів'януть квіти,
що склалися у снопи.
Проквітнути, бо січень-смуток,
знову прийде на мій поріг.
щоб затримати місяць лютий,
що щоночі уводить в гріх.
Проквітнути багряню осінь,
бо у вірші горять слова.
Вони кажуть, що я ще й досі,
усміхаюся і жива.

ОСТАННІЙ ПОДИХ ОСЕНІ

Осінь згорає. Від неї
залишилось кілька літер.
Останні листки з кишень їй,
розтягує п'яний вітер.
Осінь згорає в тракторі,
програвши усе кіно.
Поверхом вище в квартирі,
знайомі ділять майно.
Осінь згорає. Ранок
розводитиме мости.
І наших нічних гулянок,
Він замете сліди.

Євгенія Адаменко

***
Пелюстка мов – душі твоєї дотик.
І струни дум сплітались по одній.
Помріявши, отримали ми ноти,
Та струни - перетянуті були...

Мої емоції, немов смертельний
подих.
І дуже високо стрибали ноти ті.
Мелодія втворювала оди,
Туманом мрій розвивались сні.

Слова здавались виливом емоцій,
Насправді ж - лише вигуки пусті.
Тому не дивно, вже на першій
кроці,
Так швидко обірвались струни всі.

Слова, лише слова, сказав і годі.
Та надто глибоко засіли у душі.
Ти думала, що вічна та мелодія.
Але зосталась в тиші й самоті.

Анна Матієнко

***
Бездумно послаючи себе на бій,
Бій з почуттями, бій з твоїм
мовчанням,
Я потихеньку знищувала свій
Закритий світ гірким розчаруванням.

Бездумно ідучи на поклик твій,
Неначе зачарована, терпіла.
А голос розуму кричав: «Постій!
У нього інші, більш сильніші
крила!»

А я все йшла, не чуючи цих слів,
Топилась в погляді, ловила твої
жести...
Ти своїм холодом мене зігрів,
Байдужістю своєю мене пестив...

І пила я отруту цю до дна,
Отруту, що повільно так вбиває...
А ти мене так ніжно обіймав,
І знала я, що вже мене немає.

***
Він забувався в пляшці із вином.
Вона страждала тихо, непомітно.
Вона була для нього наче сном.
А він для неї – свіжим, теплим вітром.

Вони гуляли по міських стежках,
Вона йому свої читала вірші.
Вони тримали щастя у руках,
Але самі собі зробили гірше.

Вони любили каву уночі,
Удвох гуляли по нічному парку.
Вона від серця віддала йому ключі,
А він лиш закурив свою цигарку.

Він їй сказав: «Ми маєм розійтись,
Бо не готовий мати я стосунки.»
І згас в очах її щасливий блиск,
І сльози навернулися від смутку.

А на наступний день взяла квиток,
І зникла в невідомі далі..
А він страждав – все більше цигарок
Курив, не знаючи причин печалі.

***
Комусь для щастя багато не треба:
Лиш поруч людину, і келих вина.
Комусь для польоту блакитного неба,
Комусь красевид на Париж із вікна.

Комусь постаріти удвох із коханим,
Вечерю сімейну зі сміхом дітей.
Прожити життя без образ та обману,
І щастя знайти від хороших ідей.

Для щастя потрібно комусь небагато:
Комусь навпаки – побільше всього.
Один вже втомився надію втрачати,
А інший втомився втрачати когось.

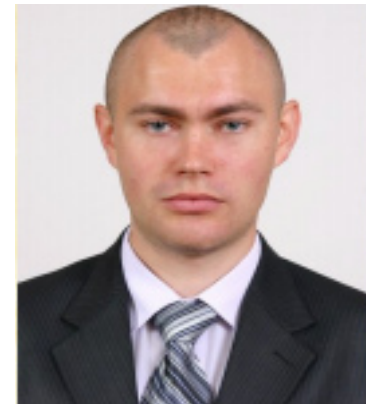
Той гроші не знає, куди вже подіти.
А інший збирає на хліб копійки.
Та з часом усі починають радіти,
Що в щасті вони проживали роки.

***
Будь ласка, хоч приснився мені вночі,
Коли за вікнами гуляють літні грози,
Коли не стримує природа свої сльози,
А вітер їх несе у далечинь.

Будь ласка, ти прийди до мене раз,
Коли я не чекатиму на тебе,
Коли нікого іншого не треба,
Коли так швидко пролітає час...

Торкнись мене, так, ніби ненароком,
Так, ніби подих вітру до листка...
І, хоч холодною буде твоя рука,
Мене зігріє, мов тепла потоком.

Зіграй зі мною у жорстоку гру,
Поглинь мене, немов жерло вулкану!
Я суперечити тобі не стану,
Хоч буде це останній пекла круг...

В'ячеслав Буйан

***
Стоїть смердюча тачка з гноєм,
Десь у забутому селі...
А українці дружним строєм,
Тікають з рідної землі!

Вони біжать на ту роботу,
Яку виконують і тут!
Кидають на когось рідну злидноту,
І змушені їхати, бо тут зовсім капут!

Втрачається людське коріння!
Окреслений кінець сім'ї!
І влада, що призвела до зубожіння,
Страшніша від отруйної змії!

Ми дуже хочемо потрапити в готелі!
Щоб номери і туалети прибирати!
Жінок чекають в перспективі десь бор-
делі!
Там буде совість і сором вмирати!

Забудуться людські стосунки!
Є гроші і прокурена кімната!
І сексу венеричні «подарунки»,
Кинутий шприц і загублена вата...

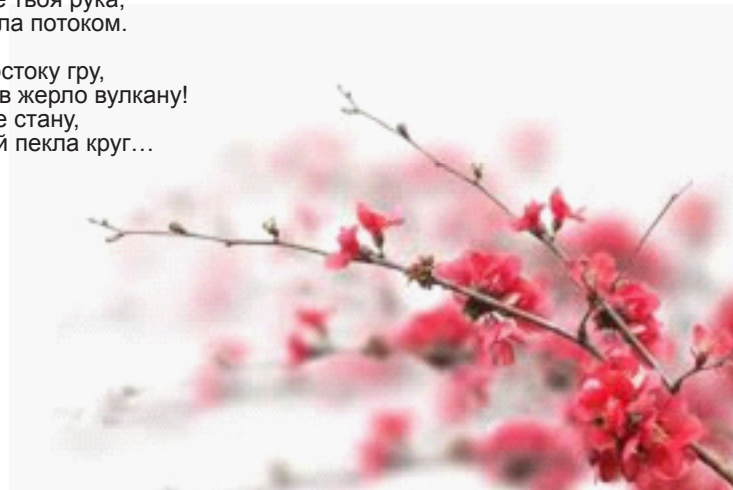
Стоїть в Україні тачка без гною,
Сади розцвіли, як завжди, весною...
Стоїть опустіла, загублена хата!..
Нема в ній дитини, ні мами, ні тата!..

***
Любов народжена на небесах
У космічних, далеких глибинах,
Дарує щастя у буденних чудесах,
У зразкових хороших родинах!

Там де чай разом ранком смакують,
Бажають взаємно хорошого дня!
Перед сном про загальне пліткують,
Коли разом зібралась рідня!

Там, де серцем завжди вболівають,
Коли трапляється в житті щось не те...
Теплом поради негаразди відганяють,
Це все геніальне і одночасно просте!

Нехай живе любов барвіста,
У серці, душах і думках!
Хай доля щастям сяє промениста!
І буде успіх у добрих руках!

Творчість університетського літературного об'єднання
імені Миколи Бажана

Наша проза

Олександра Бондаренко

Мамо, я у потязі

Привіт, мамо. Я ніколи не писав тобі листів, але гадаю, що почну. Телефон зараз аж занадто дороге задоволення і наші розмови не збережуться на зіжмаканих клаптиках паперу. Мене носило у Києві, а зараз я їду у місто моєї мрії, у Львів. Їхати недовго, лише 5 годин, але як же вони повільно тягнуться. Знаю, ти хочеш швидше дізнатися, що я робив у Києві, з ким проводив час і які відвідав цікаві міста. Їх так багато, що на це знадобиться окремий лист, або в цей додати з десяток листків, яких у мене з собою немає, тому вибачай. Я їду лише годину, але уже розумію, чому тобі не подобається користуватися послугами УкрЗалізниці, адже ти не любиш кондукторське безперервне «кому ЧАЙ/КАВУ/СОЛОДОШІ/ПОІСТИ?!» Але не все погано. Мене рятують навушники. Під музику я уявляю Львів, як гулятиму з його дівчатами. Вони ревнуватимуть мене одна до одної, але їх так багато, а час треба виділити кожній. Так, вони будуть ображатися на мене, бо я пішов до іншої і тому я часто заходитиму у глухий кут. Це безглуздо і ні, адже тим самим вони допомагатимуть мені пізнавати Львів. Ось зараз ти подумала, що за дівчата?! Це мої кохані, мої ненаглядні вулиці. Одного їх вигляду досить, щоб побачити молодих дівчат у гарних сукнях.. Вони мене ведуть і розповідають історію міста, показують красу в простих речах. От мамо, ти колись помічала, яка гарна площа перед Софійським собором?! Ні. А вона мені показала.

Мамо, я ще у потязі. Я пишу тобі ці рядки і відчуваю, що тобі це подобається. Подобається тримати крихти моїх думок у своїх руках. Ось зараз ти пригорнеш лист до грудей, поцілуєш його зі словами «мій хлопчику» і можливо заплачеш. Адже ми не побачимося ще довго. Все. Тепер ти точно плачеш. Витри, будь ласка, сльози. Ти ж знаєш, що я до тебе повернусь. На цьому ж поїзді. О цій же годині. Просто трохи зачекай. Я люблю тебе мамо. Просто зачекай...

Софія Кривовська

*
Інфузорія плаче – порвала новенькі туфельки.

*
Я не простушка made in China,
Я – бренд,
АМЕБА НАДЗВИЧАЙНА.

*
А була ж колись Євгена
Романтична і зелена.
Але час безжално плине:
Хто посівив, хто посинів...

Надія Мельник

ДИТИНСТВО

В ріднім краї, де біленька хата
Дивиться віконцями в садок.
Тут дитинство сонячне, крилате
Струменить у райдузі квіток.
Білим цвітом і пахучим листом
Зазирне до мене у вікно,
Соняшником, маком і любистком
Прилетить зі спогадів воно.
Я до нього - а воно із хати,
Кличе у незвідані світи.
Покомизиться, та й ну тікати,
Аж ген-ген на сонячні мости.
Накупається у теплих хвилях,
Ще й водиці з джерела черпне,
Соковитих ягідок грайливих.
Повні жмені щиро простягне.
Незабутнім теплим юним літом
Пробіжить у житньому брилі,
І запахне білим теплим хлібом
На святковім маминім столі.
Це воно з маленької травинки
Проросло, буяє і цвіте.
Це мого життя мала краплинка,
Це моє дитинство золоте!

Домашнє завдання на тему

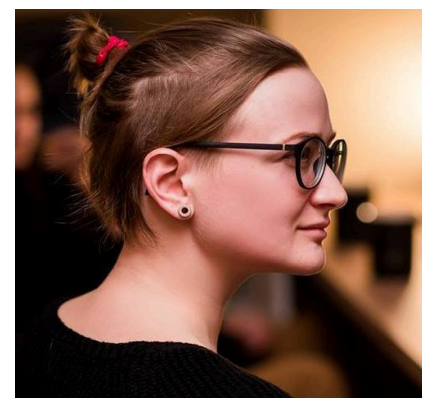
“Інфузорія в туфельках”

Вероніка Вишинська

***
ким ти станеш коли виростеш
коли тобі стукне третій десяток
ти будеш розводити жимолость
чи рахуватимеш по осені курчаток
таких як ти дівчаток
мами дресирують змалечку
шукати
щоб був багатий
бажано гарний
обов'язково з хорошою сім'ї
і при роботі
бо поки ти незаміжня
твое майбутнє
писане вилами по воді
ти можеш вийти за СБУшника

Сашу
допомагати йому брати хабарі
вгинатись перед начальством
і любити Україну
можеш скривити кислу міну
відмовити Саші
і сказати так Олегу
у якого тато начальник МРЕВу
а мама міський депутат
або ж вийти за лисіючого Льоню
у нього квартира на Оболоні
хороша машина іномарка
його тато директор банку
і поки ще не повний банкрут
теж непогана партія
а можеш закохати в себе Геннадія
він доктор якихось там наук
скоро стане депутатом
у Верховній раді
так обіцяв йому тато теж депутат
що коли Гена виросте
той візьме його в апарат
але щоб повернути щось
із вище переліченого
треба бути як мінімум освіченою
знати напам'ять алфавіт
закінчити хоч якусь філологію
вивчити англійську або іврит
відрізнитися від решти кобів
гарною несільською вимовою
і наявністю власної думки
тут мало скочити на руки
треба на руках цих якось
втриматися
бо дівчина з мозком не пропаде
а ти сиди і не рипайся
бо поки ти малювала брови
у когось росло ККД
скаженими темпами
поки ти продавала себе
хтось вибивав із себе примітив
і лупцював себе бамбуковою вуд-
кою по п'ятах
за цитування філософів всує
еволюціонувати ніколи не пізно
твоя краса тут не спрацює

дівчина має бути хоч трохи
розумніша за мавпу
дівчина має вміти читати карту
або принаймні не страждати від
топографічного кретинізму
або принаймні просто вміти читати
вона має вміти рахувати зарплату
при цьому бажано свою
щоб не доводилось пасти цю
телицю
на зелених лугах торгових центрів
на таке розумний чоловік не
підпишеться
тож пробач любя кицю
тобі доведеться вчитися
щоб не зостатися біля розбитого
корита
чи з діркою від бублика
тоді не доведеться нікого на собі
женити
прийдуть і заберуть з руками
а інакше ти віддасися вантажнику
Євгену
бо зараз ти просто ІНФУЗОРІЯ В
ТУФЕЛЬКАХ
або максимум ЄВГЛЕНА В
ЗЕЛЕНОМУ

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: вул. Садова, 28, м. Умань, 20300, кімната 327

Головний редактор: Павленко Марина Степанівна
Макетування та верстка: Ніколіч Ігор Едуардович

Свідоцтво про реєстрацію -ЧС- 479 від 16.06.2005 року
Друк: ПП Жовтий О.О.